

Визначає сильні і слабкі сторони розвитку дитини, як основи для складання індивідуальної програми розвитку. Оцінює ефективність надання психолого-педагогічних, корекційно-розвивальних послуг дитині та динаміки її розвитку.

5) Connors-3 – дозволяє проводити тестування як вдома, так і в умовах закладів освіти. Застосовується для оцінки синдрому дефіциту уваги і гіперактивності (СДУГ) та найбільш поширених супутніх проблем і розладів у дітей та підлітків.

Отже, українською державою здійснено потужний поступ щодо допомоги дітям з особливими потребами та їх сім'ям в складних життєвих ситуаціях, розробок методик їх адаптації і соціалізації.

Список використаних жерел

1. Інклюзивне навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/inklyuzivne-navchannya>
2. Положення про Інклюзивно-ресурсний центр [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/545-2017-p>
3. Що таке інклюзивне навчання? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://education-inclusive.com/shho-take-inklyuziya/>

Альона Гнідак

ВИКОРИСТАННЯ КОЛЕКТИВНО-ГРУПОВИХ ФОРМ НАВЧАННЯ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ЕЛЕМЕНТАРНОЇ МАТЕМАТИКИ

Сучасний стан суспільного розвитку, динамічні зміни в усіх сферах людської діяльності зумовлюють потребу суспільства у формуванні творчої та креативної особистості. Одним зі шляхів розв'язання цього важливого завдання є модернізації освітньої системи України через впровадження в процес навчання вищих закладів освіти інноваційних технологій. Від випускників сучасних педагогічних університетів сьогодні вимагає широкого діапазону можливостей, розвиненого інтелекту, здатності до постійної самоосвіти та самовдосконалення, спрямованості на творчу самореалізацію.

Навчання як процес цілеспрямованої передачі та засвоєння певного досвіду можна здійснювати по-різному, обираючи відповідну форму навчання: парну, колективну, індивідуальну чи групову (колективно-фронтальна, колективно-групову), робота у парах, а також можна їх поєднувати. Організація колективно-групового навчання елементарної математики формує соціокультурну компетентність студентів, навички спільної навчально-пізнавальної діяльності, критичного мислення,

розширює їхні пізнавальні можливості у здобутті, аналізі та застосуванні інформації, а також є ґрунтовною базою для професійного становлення.

Застосування форм інтерактивного навчання при вивченні елементарної математики дозволяє створити динамічну, гнучку систему співпраці, де кожен студент є активним її учасником.

На думку В. В. Ягоднікової, інтерактивне навчання дає змогу створювати таке навчальне середовище, де процес набуття теоретичних знань тісно пов'язаний з опануванням студентами відповідними видами діяльності, а колективно-групові форми організації навчання розглядаються як основний механізм розвитку особистості [1, с. 35].

Питання застосування інтерактивних форм у процесі навчання знаходиться в полі зору багатьох відомих фахівців із психології, педагогіки та методики. Проблеми інтерактивного навчання у вищих закладах освіти розглянуто в працях І. А. Акуленко, В. Г. Бевза, С. М. Гончарова, М. І. Жалдака, О. А. Комара, Г. Ф. Кривчикової, І. Г. Ленчука, Н. М. Лосевої, О. І. Матяша, Г. П. П'ятакової, В. А. Петрукової, Ю. А. Петрусевича, О. І. Пометуна, М. В. Працьовитого, Ю. С. Рамського, О. І. Січкарука, І. М. Тягай, В. В. Ягоднікової та інших.

Мета статті – висвітлити доцільність та особливості використання колективно-групового навчання на практичних заняттях з елементарної математики.

Основними формами організації освітнього процесу у вищих закладах освіти є: лекції, практичні та семінарські заняття. У своїй роботі ми зосередимо увагу на використанні інтерактивних форм під час проведення практичних занять. Практичні заняття з елементарної математики є обов'язковим компонентом процесу навчання у вищих педагогічних закладах освіти, що відіграють одну з провідних ролей у формуванні практичних навичок і вмінь майбутніх вчителів математики.

Основними завданнями практичних занять з елементарної математики є поглиблення знань, набутих студентами на лекціях і в процесі самостійної роботи, а також формування інтелектуальних умінь і навичок студентів щодо планування, аналізу й узагальнень. Тому, з метою реалізації зазначених завдань на практичних заняттях з елементарної математики доцільним є використання колективного-групових форм навчання. Суть такого навчання полягає в тому, що процес навчання відбувається за умови постійної, активної, позитивної взаємодії, тобто встановлення суб'єкт-суб'єктних стосунків між викладачем і студентами.

До колективно-групового навчання відносять наступні методи «Мікрофон», «Закінчи речення», «Навчаючи – учусь», «Кластер», «Ажурна пилка», «Ланцюжок», «Мозковий штурм» та інші. Кожну із зазначених форм доцільно використовувати на всіх етапах практичних занять [2, с. 24].

Використання методу «Мікрофон» на практичних заняттях, надає

можливість кожному студенту швидко висловити свою думку або позицію, по черзі, відповідаючи на запитання, а «Мозковий штурм» спонукає студентів проявляти уяву та творчість, дає можливість їм вільно висловлювати власні думки, щоб зібрати якомога більше ідей щодо запропонованої проблеми від усіх учасників процесу навчання протягом обмеженого періоду часу [3, с. 43].

Метод «Навчаючи – учусь» використовується при вивченні блоку матеріалу або при узагальненні та повторенні вивченого. Її використання дає можливість студентам брати участь у передачі своїх знань однокласникам і підвищує інтерес до навчання.

Даний метод можна використовувати по-різному. Наприклад, на початку заняття викладач студенти отримують картки із матеріалом, який вивчатиметься. Протягом 10–15 хвилин студенти повинні ознайомись із відомостями на картці, якщо їм щось незрозуміло, викладач надає консультацію. Після опрацювання студентами карточок, вони розповідають засвоєний матеріал своїм однокласникам. Після цього викладач задає запитання по вивченій темі, щоб з'ясувати як студенти засвоїли навчальний матеріал. Робота за цією формою допоможе студентам відчувати себе в ролі вчителя та активізує їх навчально-пізнавальну діяльність [1, с. 55].

Метод «Ажурна пилка» використовується з метою створення на занятті ситуації, під час якої студентам необхідно працювати разом, яка дає змогу студентам за короткий проміжок часу засвоїти великий обсяг матеріалу.

Для того, щоб заняття було змістовним, викладач на попередньому занятті має роздати різнокольорові картки (наприклад, п'ять різних кольорів) з певним номером (від 1 до 5). Таким чином, формується певна кількість так званих «домашніх» груп студентів у залежності від кольорової гами. Кожній групі буде роздано питання та задачі відповідно до завдання. Члени групи повинні обмінятися повідомленнями стосовно їхнього завдання, опитати один одного, знайти розв'язки завдань. Після цього викладач пропонує студентам об'єднатися в «експертні» групи за номерами. Отже, сформуються групи, в кожній з яких буде експерт з окремого завдання. Учасники розказують, пояснюють тему, розв'язують приклади [3, с. 77].

Наведемо фрагмент застосування даної форми на практичному занятті з елементарної під час вивчення теми «Трикутник та його властивості» з елементарної математики.

На попередньому занятті було роздано картки різних кольорів (червоні, сині, зелені, жовті) з номером від 1 до 4. Таким чином сформувалось чотири групи, які отримали відповідні завдання: «**червоні**» – висота, бісектриса, медіана трикутника та його властивості; «**сині**» – рівнобедрений трикутник та його властивості; «**зелені**» – прямокутний

трикутник, теорема Піфагора; «жовті» – ознаки рівності трикутників, формули для знаходження площі трикутника.

Далі студентам пропонується об'єднатись у групи відповідно до кольору картки, яку вони отримали («Домашні групи»). У домашніх групах студенти обмінюються повідомленнями, проводять взаємоопитування, розв'язують завдання підготовлені вдома. Після опрацювання матеріалу вдома, викладач надає консультацію студентам, переглядає підготовлений матеріал, а потім вже на практичному занятті виступають перед однокласниками. Дана форма дозволяє спробувати себе в ролі вчителя, навчитися логічно висловлювати свої думки, підготуватися до майбутньої професії [2, с. 87].

Курс елементарної математики має забезпечити студенту міцні знання шкільного курсу математики, а також поглибити та розширити їх. Систематичне використання форм колективно-групового навчання під час вивчення елементарної математики у педагогічному університеті стимулює навчально-пізнавальну діяльність студентів і створює умови для формування умінь здійснювати запровадження даних методів у майбутній педагогічній діяльності у школі.

Список використаних джерел

1. Ягоднікова В. В. Інтерактивні форми і методи навчання у вищій школі: навч.-метод. посібник / В. В. Ягоднікова. – К.: Персонал, 2011. – 70 с.
2. Тягай І. М. Інтерактивне навчання у вищій школі: навч.-метод. посібник для організації самостійної роботи магістрантів / І. М. Тягай. – Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. – 117 с.
3. П'ятакова Г. П. Технологія інтерактивного навчання у вищій школі: навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів / Г. П. П'ятакова. – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 120 с.

Вікторія Гомонюк

ВИТОКИ РЕЛІГІЙНОГО ПАЛОМНИЦТВА ХАСИДІВ

Паломництво бере свій початок з часів перших християн, що здійснювали поїздки на Святу Землю у часи Середньовіччя та привозили звідти пальмову гілку. В сутності своїй паломництво – це подорож людей, яку вони здійснюють для поклоніння святим місцям. Найбільший паломницький потік до України формують іудеї, що прямують до синагог та цвинтарів Києва, Львова, Жовкви, Белза та представники однієї з гілок іудейства (хасидів), які відвідують Меджибіж, де працював і був